УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду

Одлуком од 16-10.2017. Научно-наставног већа Филолошког факултета

Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Марине Младеновић

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1.Снежана Самарџија, редовни професор, народна књижевност, (датум избора у звање 7.04.2005), Филолошки факултет Универзитета у Београду.

2. Немања Радуловић, ванредни професор, народна књижевност, (датум избора у звање 13.10.2015.), Филолошки факултет Универзитета у Београду (ментор).

3. Смиљана Ђорђевић-Белић, научни сарадник (датум избора у звање 22.06.2011), Институт за књижевност и уметност, Београд

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Марина Младеновић рођена је у Београду 1988. Дипломирала је на Филолошком факултету (2007-2012) на Групи за српску књижевност и језик, са просеком 9,52. Школске 2012/2013 завршила је мастер студије на програму Српска књижевност на истом факултету са просечном оценом 9,83. Тема мастер рада била је „Однос Вука Караџића и Вука Врчевића према стилизацији народних приповедака.“Учествовала је на домаћим и међународним онференцијама. Г. 2013. уписала је докторске студије. Од 2014. као стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја учествује на пројекту „Српско усмено стваралаштво у интеркултурном коду“ (ИКУМ).

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Текстура и контекст у Врчевићевој стилизацији шаљивих народних приповедака. *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. Књ. 62, свеска 2. 2014: 423–436. ISSN 0543-1220
UDC 821.163.41-32.09 Vrčević V.
UDC 821.163.41.09
M 24

Невербална комуникација у бугарштицама као културни артефакт. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима за школску 2013/2014. годину*.

Година IX. 2014: 227–244. ISSN 1820-5305
УДК 821.163.41.09:398
М 52

Folkloristički pristup Alana Dandesa između strukturalizma i psihoanalize. *Jezik, književnost, značenje: Književna istraživanja*. 2016: 47–57. ISBN 978-86-7379-408-2
UDK 821.111(73).09-4 Dandes A.
398:316.7
159.964.2:82.0
M 44

Усмена традиција у збиркама народних приповедака Атанасија Николића – етнопоетички приступ. *Научни састанак слависта у Вукове дане* 45/2, 2016: 87–97. ISBN 978-86-6153-316-7
УДК 821.163.41.09:398
М 14

До сада необјављене народне приповетке Вука Врчевића у контексту усмене традиције. *Савремена српска фолклористика III*, 2016: 185–199. ISBN 978-86-7379-425-9
УДК 091(0.032):027.2(497.11)
821.163.41.09-34:398 Врчевић В.
М 44

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Марина Младеновић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложен др Немања Радуловић, ванредни професор Филолошког факултета у Београду (Катедра за за српску књижевност са јужнословенским књижевностима). Немања Радуловић предаје Народну књижевност (0д 2003. као асистент-приправник, од 2006. као асистент, од 2010. као доцент, од 2015. као ванредни професор). Члан је УФС (Удружење фолклориста Србије), SIEF (Societe International d ’Ethnographie et de Folklore), ISFNR (International Society for Folk Narrative Research), BNN (Belief Narrative Network). Учествовао је на више конференција о фолклору и усменој прози. Тема магистарског рада (2006) биле су народне бајке, а тема докторске дисертације *Мотив судбине у српској усменој прози* (2010).

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација

монографске публикације:

1. *Слика света у српским народним бајкама*, Београд, Институт за књижевност и уметност, 2009.
2. *Слике, формуле, једноставни облици,*Београд, Чигоја штампа

чланци и радови у зборницима:

3. "Fate Written on the Forehead in Serbian Oral Narratives", *Folklore. Electronic Journal of Folklore*, 59, 2014, 63-78.
4. „Basileov Pentameron i južnoslovenska usmena tradicija", *Ricerche slavistiche*, 11, LVII 2013, 465-476.
5. "Belief Legends About Fate-The Genre Issues", *Belief Narrative Network Conference Proceedings*, 2012, 95-100.
6. „Смрт од жабе/корњаче у наративима о судбини". *Научни састанак слависта у Вукове дане* 41/2, 2012, 471-478.
7. "Визуелни апекти усмене формулативности", *Књижевна историја* 46, 2014, 152, 205-240.
8. „Аполоније, Грујо и Вук". *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, 77, 2011, 115-131.
9. „Арне-Томпсонов систем у српској фолклористици", *Савремена српска фолклористика* 3, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Институт за књижевност и уметност, Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић", стр. 169-183
10. „From Folklore to Esotericism and Back: Neo-Paganism in Serbia". *The Pomegranate. The International Journal of Pagan Studies*. 19, 1 1 (2017), стр. 47-76.

Комисија сматра да др Немања Радуловић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област српска књижевност, народна књижевност.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

   Комисија закључује да је радни назив тезе „Рукописне збирке народних приповедака у Етнографској збирци САНУ до 1914. године" прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме:

Предложена тема почива на изузетно богатом и значајном корпусу народних приповедака, који је досад недовољно био предмет проучавања. Корпус чине збирке које су у Етнографској збирци Архива САНУ заведене под следећим бројевима: бр. 1 (Срећковић Јован), бр. 4 (Јакшевац, Никола), бр. 5 (Костић Драгутин), бр. 10 (Дебељковић Дена), бр. 16 (Марић Светислав), бр. 17 (Жуњић Вид), бр. 21 (Мирковић Петар), бр. 31 (Кукић Никола), бр. 34 (Ачић М.), бр. 39 (Бушетић Тодор), бр. 51 (Грђић-Бјелокосић Лука), бр. 53 (Мирковић Петар), бр. 70 (Бушетић Тодор), бр. 74 (Милеуснић), бр. 78 (Мутић Јован), бр. 83а (Ризнић Михајло), бр. 90 (Ђорђевић Тихомир), бр. 103 (Воркапић Јован), бр. 105 (Ђорић Никола), бр. 107 (Обрадовић Миле), бр. 124 (Ђурић-Јовановић Симо), бр. 134 (Ивковић Милош), бр. 157 (Мијатовић Станоје), бр. 167 (Зорић Драгош Душан), бр. 169 (Ојдровић Ђорђе), бр. 209 (Веселиновић Милојко), бр. 210 (Божовић Крсто), бр. 219 (Зорић Јован), бр. 221 (Божовић Крсто), бр. 225 (Думба Лазар), бр. 230 (Поповић Гајо), бр. 232 (Мијатовић Станоје), бр. 234 (Божовић Крсто) и бр. 469 (Дебељковић Дена).Највећи број приповедака остао је необјављен (уз значајан изузетак оног избора који је представио Веселин Чајкановић својом антологијом 1927), а и у студијама о прози коришћене су само делимично. Теза посвећена опису овог корпуса (сваке збирке појединачно и пројекта Академије у целини) била би прва монографска студија о овом фонду. Мада кандидаткиња помиње да намерава д а пружи опис самих збирки, активности записивача и рада саме Академије, према предлогу овај рад се не би завршио једноставним описом, већ

би подразумевао индексацију појединачних приповедака према међународном систему. Ово је веома важан план, с обзиром да српска фолклористика не поседује објављен индекс типова приповедака, а да су индексације досад биле извођене на штампаним збиркама. Мада методолошки може деловати застарело, израда индекса последњих година доживљава велику обнову у светској фолклористици. На крају, кандидаткиња истиче да намерава да на основу овако прегледане и систематизоване грађе изведе шире закључке о месту ових приповедака у усменој прозној традицији, културним утицајима и регионалној распрострањености, екотиповима и афинитетима приповедача, као и о културном контексту Академијиног рада. Пошто је аутентичност неких збирки оспоравана, неминовно би се дотакло и питање аутентичности. Треба напоменути да би били укључени и жанрови предања.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 172 библиографске јединице релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Aarne, Antti, and Stith Thompson. 1961. *The Types of the Folktale: A Classification and Bibliography*. Second revision. Folklore Fellows Communications, no. 184. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica.

Bolte J., Polivka G. *Anmefklingen zu den Kinderund Hausmarchen der Bruder Grimm*. Leipzig: Dieterich'sche Verlagsbuchhandlung, 1932.

Eberhard W. Boratav P.N. *Typen türkischer Volksmärchen*. Wiesbaden: Steiner, 1953.

El-Shamy, Hasan M. *A motif index of The thousand and one nights*. Bloomington [etc.]: Indiana University Press, 2006.

Jason, Heda. *Motif, type and genre: a manual for compiling of indices & a bibliography of indices and indexing*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia = Academia Scientiarum Fennica, 2000.

Thompson, S. (1966). *Motif-index of folk-literature* (Vol. 1–6). Morton St. Bloomington: Indiana University Press.

Uther, Hans-Jörg. 2004. *The Types of International Folktales: A Classification and Bibliography. Based on the system of Antti Aarne and Stith Thompson*. FF Communications no. 284–286. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia. Three volumes.

Uther, H. J. Type- and Motif-Indices 1980–1995: An Inventory, *Asian Folklore Studies*, Volume 55, (1996): 299–317.

Uther, H. J. Classifying Tales: Remarks to Indexes and Systems of Ordering. *Narodna umjetnost* 46/1, (2009): 15–32.

Јанковић, Љубица. Оглед класификације и систематизације српских народних приповедака. *Гласник Етнографског института*, књ.11–15 (1962–1966), Београд, (1969): 161–167.

Милошевић-Ђорђевић, Нада *Од бајке до изреке. Обликовање и облици српске усмене*

прозе. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2000.

Неклюдов Ю. С. Диалектность — региональность — универсальность в фольклоре. *Универсалии русской литературы 4* . Воронеж: Научная книга, 2012, 8–38.

Самарџија, Снежана. *Штампане збирке народних приповедака на српскохрватском језику у XIX веку* II (библиографија, индекси и регистри), (докторска теза; машинопис). Београд, 1991.

Самарџија, Снежана. *Од казивања до збирке народних прича: Прилог проучавању историје народне књижевности*. Бања Лука: Књижевна задруга, 2006.

4. циљеви истраживања

Циљеви Први циљ је опис саме грађе, хронолошки распоређене (година 1914. као граница делује сасвим оправдано због прекида у раду Акадмеије почетком Првог светског рата). Наредни предложени циљ јесте класификација грађе према Арне-Томпсон-Утеровом индексу типова народних приповедака (последња ревизија Х.Ј.Утера из 2004), чиме би се добила прецизна слика похрањеног архивског материјала. Напослетку, из тога би се извели најшири закључци о врстама усмене прозе, вези са досад познатом грађом, контексту културе у ком живе.

Хипотезе

Полази се од стабилности појма типа приповетке, упркос критикама из друге половине 20.в. тако да би се тај појам користио као методолошко оруђе и таксономски критеријум. Друга радна хипотеза јесте преиспитивање природе усмености и односа усмености и писане културе, како је формулисана у последњих неколико деценија дисциплине, чиме би се питања аутентичности и мистификације сагледала изнова.

5. очекивани резултати

Добио би се синтетички опис недовољно обрађене и коришћене грађе, као и класификација по међународном индексу типова, чиме би се значајно допунило проучавање усмене прозе. Такође, изнова би се одговорило на питање аутентичности неких збирки. Ово само на први поглед делује индуктивно и дескриптивно, али таква обрада грађе води ка теоријским и културно-историјским питањима. Добила би се целовитија слика екотипова приповедака, контаката са другим приповедним традицијама. Такође би се добио прилог из културне историје и историје дисциплине како се покренуо и одвијао процес сакупљања грађе крајем 19. века.

6. план рада

Кандидаткиња наводи да би у првој фази рада истражила и представила историјат сакупљања српских народних приповедака пре великог пројекта Академије. Потом би се пружиле основне методолошке поставке на којима ће почивати рад. Наредни сегмент рада био би сам преглед појединачних збирки. Потом би уследили закључци изведени из тако представљене грађе. Предвиђено је да се на крају рада приложе индекси.

7. методе истраживања

Основни метод јесте класификација према Арне-Томпсон-Утеровом индексу. Пошто се овај индекс не може увек применити (због чега се и израђују национални и регионални индекси) по потреби ће се користити и други индекси. Кандидаткиња оправдано истиче

да индекси само стварају основу од које се даље иде према интерпретацији. За ово посебно истиче правце који теже оживљавању првобитног контекста приповедања и усмености „скривене“ иза текста (етнопоетика, теорија формуле, теорија усмености, етнографија комуникације.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је МА **Марина Младеновић** подобна за израду докторске дисертације

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области српска књижевност, народна књижевност. На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је **др Немања Радуловић** подобан за ментора предложене докторске дисертације

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Марине Младеновић и предложене теме докторске дисертације *Рукописне збирке народних приповедака у Етнографској збирци САНУ до 1914. годи*не а да се за ментора именује др Немања Радуловић , ванредни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1. др Снежана Самарџија, редовни професор, Филолошки факултет, Београд

2. др Немања Радуловић, ванредни професор, Филолошки факултет, Београд

3. др Смиљана Ђорђевић-Белић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд.